

„Sloga“

izhaja vsak prvi in tretji četrtek meseca, ter velja po pošti prejemana, ali na dom pošiljana skupaj z

„Goriškim Vestnikom“
za vse leto gld. 1.80
„ pol leta „ .90
„ četrt „ .45
Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina.
Posamične številke po 6 kr., dobivajo se v Stolni, Semeniški in Šolski ulici.

Upravništvo in uredništvo: Morellijeva ulica, št. 22.

SLOGA

„Sloga jači — nosloga tlači — toraj složimo se!“

„Sloga“

prinaša oznanila na četrti strani od katerih se plača za štiri topono pettivrsto po 7 kr., če se jedenkrat tiskajo; po 6 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiskajo.
Za celoletne oglase po pogodbi.

Dopisi pošiljajo se uredništvu; reklamacije in naročnina upravništvu.

Nefrankovana pisma se zavrnejo.

Rokopisi se ne vračajo.

Slovanska vzajemnost.

Letos je 1000 let, odkar je umrl moravski knez Svatoptuk, ki je tudi Slovincem znan, če ne drugače, po šibah, ki jih je pri smrtni postelji dal svojim sinovom za poseben nauk. Ko so bile šibe svezane v snopu, jih niso mogli sinovi zlomiti; ko so pa razvezali snop, zlomili so lahko vsako šibo po sebe. Že pred 1000 leti so torej videli slovanski voditelji, da slovanske narode hoče tuja politika razdeliti, razjediniti in takó jih podjarmiti, in naposled potujčiti. Tista tuja politika je vsem Slovanom znana, in ti Slovani so se dali loviti od nje vsa stoletja in do današnjega dne. Germanska politika je potopila po cele narode slovanske v svoji narodnosti in dandanes dela očino na to, da bi spravila vse slovansko pleme ali iz Evrope, ali pa kar mogoče potujčila posamične slovanske narode. Slovani v skupnosti pa te tisočet stare namere ne vidijo, in takó so mnogi slovanski narodi samo igrača tuje germanizatorske politike. Na Balkanu so vstvarili take slovanske države, da morajo prej ali posej izgubiti ne le svojo samostalnost, ampak tudi narodnost svojih narodov, ako ne bodo iskale pomoči pri drugih Slovanih. Poljake na Nemškem potujčili so popolnoma, in avstrijski Poljaki imajo le začasno gospodarstvo v rokah, ker jih potrebuje proti slovanska politika.

Slovanske male narode povsod razdeljujejo, in jih že takó napeljujejo, ali da jih pritiskajo sosednji narodi, ali pa da se ravšajo in kavsajo sami med seboj. Duvlizem služi najbolj slabljeju avstro-ogerskih Slovanov; na eni strani jih tlačijo Madjari, na drugi strani pa nemške in italijanske stranke, poleg tega pa še Poljaki Maloruše. A to ni še dovolj, tudi med posamičnimi slovanskimi narodi napravljajo navskrižja; vsled tega se prepirajo med seboj zaradi vere, konservativizma in liberalizma. Tuja politika dela s slovanskimi narodi kakor z otroci, vse se jej posreči, ker vidi, da ima politične otroke pred seboj. Če se ni zadosti, draži te politične otroke tuja politika zaradi vere, zaradi verskih obredov in nazadnje tudi zaradi abecednikov. Povsod vidimo, da padajo ti slovanski politični otroci v tuje mreže, in za te mreže ni treba še lističje zvižanosti; saj ti politični otroci niso sami prebrisani, da bi se ne mogli z lehka prekaniti.

In manjši ko so slovanski narodi, toliko bolj grejo na led; to pa je lahko umeti; reveži nič nimajo, in kot reveži lové mrvice, in te mrvice jim vsaj glad nekoliko pomiré. Ali vidite, kakó modro je vse nastavljeno? Ali se je čuditi, da imamo med malimi narodi slovanskimi toliko takó imenovanih oportunistov in le malo odločnih in dalekovidnih politikov. Lačni smo, lačni, zato pa imajo tujci lahko delo z nami, ti tujci vedó, da berač ne gleda na zimo, na hude čase, najmanj pa na daljšo bodočnost; saj prosí in morda dobi tudi živeža za

Podlistek

Ludovik XV. francoski kralj, kot otrok.

Po virih sp. Z — k.

(Konec)

„Oh, pastite me na miru!“ nadaljuje Ludvik tesnega srca in že precej nepotrpežljiv zaradi vednih opominov in dolgih ogovorov, s kojimi so ga neprenehoma mučili.

„Ne pustim Vas, pa tudi ne smem!“ odvrne maršal.

„Ali ste mar tukaj, da se kratkočasite?“

„O moj snežec!“ vzdihne kralj ter pristavi, na jok pripravljen: „Prosim Vas, pustite me!“

Ko dokonča predsednik kupčijske zbornice, evo, pride uže drug govornik na vrsto. Glej, že o prvem početku se kralj, grozno mučen, na vés glas zjoče in vsklikne: Prosim, pustite me!“

A vkljub njegovim solzan in ugovorom gre zbornski obred svoj pot, in se še le proti večeru konča.

Peljuje se domú čez omenjeni travnik, občúti veliko bridkost, ko vidi, da je bil snežec uže popolnoma skopnel.

„O moja bitka, moje kepe!“ zakliče na vés glas. Zopet se zjoče, zdaj pa tako bridko, da ga komaj potolažijo. Gredé po stopnicah sreča še nekaj svojih tovarišev, ki so si mej smelom in zivalnem govorenjem pripovedovali svoja denašnja junaštva. Bili so lepí, rudečih lic, in ko Ludovik se svojim žalostnim

danes; jutre bo zopet prošil in takó ostane berač — berač do smrti. Dá, dá, ta beraška smrt se malim slovanskim narodom bliža, ako se ne spametijo njih voditelji, da bi delali za složno, modro in pošteno politiko.

Če zastopniki malih slovanskih narodov nimajo modrosti, katero bi zajemali iz sedanjosti, mrcali bi se ozirati vsaj na zgodovino slovansko in pa na postopanje drugih narodov. Ali se kosajo drugi narodi zaradi vere, kedar im gre braniti svojo narodnost. Ali ste že slišali, da se poprijemlje Napopolitanec ali Benečan svojega narečja v pismu, samo zaradi tega, ker mu dela težave pri učenju toskanščina? Ali ste slišali, da bi Nemci vsodkopovali svojo narodnost, ker jim dela težave skupni pravopis? Kaj delajo pa posamični slovanski narodi, zlasti v našem cesarstvu? Doma izdajajo tiste, kateri bi radi pomagali, da bi dobili vsi Slovani en skupen jezik v knjigi; doma izdajajo tiste, kateri bi radi dosegli, da Sv. rimska cerkev podeli zopet Čehom, Hrvatom, Slovincem stari obred in stari jezik, kakoršen sta upegljala bila sv. Ciril in Metod povsod, kjer sta oznanjala sveto vero? Ali ne izdajajo doma tiste, kateri vidijo, da v ruskem narodu imajo vsi drugi Slovani največega moralnega branitelja?

In kake zastopnike imajo nekateri slovanski narodi dandanes? Ozrimo se na nas Slovence! Kedar pridejo v delegacije, lepo molče ali pa celó pritrjujejo protislovanski zunanji politiki; nobenega Slovenca še ni bilo v delegaciji, ki bi zaresno zagovarjal Slovanom in državi ugodnišo politiko. Na Dunaju imajo dandanes zastopnike, ki so edini samo za mrvice; za večje, važnejše stvari pa se ločijo med seboj in od drugih slovanskih zastopnikov. Ni bilo še, kar hodimo v Dunajski državni zbor, takó jasne protislovanske politike, kakoršna se kaže sedaj v takó zvani koaliciji, in vendar so ostali nekateri slovenski zastopniki še v isti protislovanski družbi: oni hočejo še čakati, kaj pride. Ali se dá večja politična mizerja misliti, kakoršna je ta komedija, podpirana zlasti ad takih poslancev, kakoršna stá Klun in pa profesor Šuklje. Potem hočemo govoriti o slovanski vzajemnosti, ko podpirajo naše modre glave tisto politiko, katera namerava uničiti ne le slovenski narod, ampak vse slovanske narode, nazadnje tudi Poljake, kedar odplačujejo!

Beseda vzajemnost se glasi jako lepo, ali naši voditelji, namesto da bi se jej bližali, se odaljujejo od nje, in so podobni veščí, ki gre v ogenj, sama v pogubo.

Toliko večja je potreba, da podučujemo narod na tiste strani, ki so glavne, in ki odločujejo za našo bodočnost. Mi moremo narodu pojašnjevati, da doseđanji naši zastopniki so na krivih potih, in da se z njih politiko pogubimo, če pojde tako naprej. Če bode narod enkrat vedel, za kaj prav za prav gre

in bledim obrazom mimo njih pride ni ga v resnici nihče zavidal da je kralj francoski.

„Kedó je dobil?“ vpraša Ludovik se solzami v očeh. „Vojvoda Charres; a tudi markiz“ Nesle se je hrabro držal.

„Nu pa tako pridite k meni, in povejte mi vse od konca do kraja“, veli mladi kralj.

„Veličanstvo, zdaj je čas iti k obedu, potem pa h pokoju“, ugovarja gospa Ventadour; kralj: „Nič ne de, če je tudi pozneje“.

„To ne sme biti; kamerniki Vas čakajo“.

„Kako je vendar strašno dolgočasno to kraljevanje!“ ihti se zopet Ludovik. Ventadour ga na to se silo odpelje.

Ko prideta v sobo; potoži jej mladi kralj: Oh, kako sem vendar nesrečen! Po letu, ko je tako lepo, in bi se človek tako rad sprehajal, moram v gradu ostati“. „O Veličanstvo!“ odvrne gospá Ventadour, „ali ne greste na sprehod, kedar se Vam ljubi?“

„Saj res! Da, da, imate prav. Na praznik v Saint-Germain — o nikdar ne bom zabil — slonel sem na oknu, in videl množico otrok, ko jih vprašam, kam da gredó, zvem, da na semenj. Kaj je to, semenj? vprašam jih zopet. Oh tam je lepo, odgovore mi, pod drevesi so na prodaj igrače, jestvine in pijače. Z vso silo je tudi mene vlekle tje; a ni se mi dovolilo. Po zimi zopet ni lepšega nego kepati se, in baš denes sem to veselico zamudil! Kedar bode kaj zopet snežilo?“

„Bomo videli, Veličanstvo! Za zdaj pa pustite to, in zaspíte“.

pri sedanjih naših borbah, potem bode znal tudi boljše voliti svoje poslance; potem bode volil take zastopnike, ki se bodo držali nauka Svatoptukovega, da le v družbi z drugimi Slovaní dosežemo pogoje za naš obstanek in razvitek. Bog daj, da bi kmalu prodrla taka zavednost med ves slovenski narod!

Interpelacija

katero je stavil dež. posl. Dr. Al. Rojic na visoko c. k. ministerstvo za uk in bogočastje o razmerah na c. kr. srednjih šolah goriških.

Vladni zastopnik je odgovoril *) na mojo in tovarišev interpelacijo z dne 8. t. m. o razmerah naših srednjih šolah mej drugim sledeče:

1. da so na drugih zavodih rezultati še mnogo neugodnejši nego v Gorici;

2. da je padel v lanskem šolskem letu in isto tako v prvem tečaju tekočega šolskega leta na tukajšnjem gimnaziju le po jeden sam dijak samo iz nemščine;

3. da profesor dr. Vrba se ni izrazil v šoli: „Es ist eine undankbare Aufgabe itd.“;

4. da gimnazijski vodja ne odsvetuje dijakom, da bi se vpisali za obvezni pouk materinega jezika;

5. da od leta 1890 ni bilo na tukajšnjem gimnaziju splošne inšpekcije in da tedaj ni mogoče, da bi bil c. k. d.ž. š. nadzornik Leschanofsky dajal ukaze, kakršni so bili omeñjeni v rečeni interpelaciji.

K temu nam je opomniti sledeče:

1. Na goriški gimnaziju je bil v zadnjih letih najslabjši uspeh izmed vseh avstrijskih gimnazij.

*) Odgovor vladnega komisarja na interpelacijo dr. Rojca in tovarišev iz dne 8. februarja bil je ta-le:

Vlada pridruže si, pretehtovati eventualno še natančneje stvar, o kateri se govori v interpelaciji poslanca g. dr. Rojca. Toliko pa lahko že danes konstatujemo:

Očitano, da se postopa preostro na goriškem gimnaziju, ni opravičeno, ker so uspehi na drugih srednjih šolah še mnogo neugodnejši; ako se namreč v ozir jemlje število učencev, ki so padli, in onih, katerim se je dovolilo, ponoviti skušnjo, kažejo se pri mnogih enakih zavodih n. pr. v Ljubljani, na Dunaju, v Cerovicah Novemestu i. t. d. še višji odstotki. V nemščini padlo je koncem šolskega leta 1892-93 od 405 učencev 35, od teh pa 32 tudi v drugih predmetih, dvema se je dovolilo ponoviti skušnjo, in le jeden učenec padel je definitivno v nemščini sami uspeh, -- iz katerega se vendar ne daja sklepati o nenavadni strogosti. V ravno dokončanem poluleti padlo je od 3.-8. razreda od 169 učencev 16 v nemščini, od teh pa 15 tudi v drugih predmetih, le jeden v nemščini sami.

Popolnoma neresnično je, da je dr. Vrba govoril besede: „Es ist eine undankbare Aufgabe, aus diesen verbauerten Gehirnen civilisirte Menschen zu machen.“

Oznanilo o sprejemanju učencev, tiskalo se je že pred sedanjim ravnateljem v letopisu in sicer od l. 1886, naprej le nemški. Skušnji podvrže učence, ki prihajajo iz drugih zavodov, po postavi lahko vsak ravnatelj. Učiteljski zbor je že pod ravnateljem Pantkejem spoznal potrebe teh skušenj in je v tem zmislu tudi sklepal.

Ni res, da zadržuje ravnatelj učence, učiti se deželni jezikov, ampak le opozarja -- kar je njegova dolžnost -- roditelje na posledek, da postane izvoljeni si jezik za učence obligaten.

Gledé na to, da od aprila 1. 1890. na tukajšnjem gimnaziju se ni več vršila vseobsežna inšpekcija po deželnem šolskem nadzorniku Leschanofskemu, je samo ob sebi izključeno, da bi se bili izdali od strani dež. šolsk. upravništva kakšni ukazi, na katere bi se opirala navedena strogost. Resnica je, da je dež. šolski nadzornik Leschanofsky meseca novembra lanskega leta nadzoroval realko, in da je njegove navedbe, ki nameravajo intenzivnejše poučevanje in dosego normalne šolske mladeži v višjih razredih, vis. naučno ministerstvo popolnoma odobrilo in še celo naročilo, da se iste še ostreje rabijo v nižjih razredih“.

„Jaz pa nočem Brž ko ne se mi še poreče, da moram zaspiti, ker sem kralj“.

„Potolažite se!“ opomni mu odgojiteljica. „Kedar dorasete, tedaj boste pa tudi srečni“.

Ko Ventadour to izreče, ne more si kaj, da bi ne vzdihnila; kajti dobro je vedela, da kralji niso najsrečnejši ljudje, in akoravno se pravi: srečen kakor kralj, vendar ne smemo pozabiti, da krona ni samo se zlatom in z biseri, ampak tudi s trnjem obložena.

Zanimivo je, kakošen kralj je postal iz tega nedolžnega in duhovitega deteta.

Ko je Ludovik XV. prijel žezlo v roke, živel je od začetka varčno; a k malu udal se je nerednosti in zapravljivosti. Nasledek dvorskega razuzdanega življenja je bilo to, da so davki, uže prej neizmerno veliki, pod njim poskočili od leta do leta. Narod ni mogel več zadostovati nepravičnim tim zahtevam. Zapravljivo gospodarstvo pod Ludovikom zbudilo je na Francozkem in po vseh evropskih dvorih zaničevanje in sovraštvo. Kraljev slabi izgled zapeljal je tudi francoske velikaše v enako razuzdanost, tako, da so se sistematično podirale vse podlage državnega življenja. K temu so pripomogli v istem času tudi napadi tedanjih filozofskih pisateljev, ki so mej njimi bili in v prvej vrsti: Rousseau, Voltaire, d'Alembert in Diderot.

Ludovik XV. umrl je 1774. hudo zaničevan v svojej domovini.

Abonnements-Einladung

auf das ab 1. Jänner 1894 erscheinende unabhängige Tagblatt für das christliche Volk Oesterreichs:

Reichspost.

Die „Reichspost“ sieht als leitende Grundsätze ihrer Thätigkeit Christenthum und Gerechtigkeit an.

Wo immer gegen diese Grundsätze durch brutale Majorisirung oder durch Fälschung der öffentlichen Meinung gefehlt wird, wo immer berechnete Forderungen mißachtet werden, wird die „Reichspost“ energisch und rücksichtslos Stellung nehmen, um den Unterdrückten beizustehen, den Schwachen zu helfen und dem Rechte Achtung und Geltung zu verschaffen.

Vielfach herrscht Unkenntniß der thatsächlichen Zustände in den Kronländern Oesterreichs, und so laut die Stimmen von dort auch ertönen, es fehlt ihnen die Resonanz im Centrum des Reiches. Ueberdies haben die Wiener Judenpresse und die ihr verwandten liberalen Kronlandszeitungen sich von jeher die größte Mühe gegeben, durch falsche Stimmungsberichte oder durch Verschweigen unliebsamer Thatsachen die öffentliche Meinung irrezuführen und für ihre Parteizwecke zu präpariren. Dieser Judenpresse, die sich stumm stellt oder heult, je nachdem dies oder jenes einträglicher ist, soll in Wien selbst ein Gegengewicht geschaffen werden. Ein frisch redigirtes Blatt, die „Reichspost“, will durch ihr energisches Aufsehen nach Gerechtigkeit die Apathie von den Völkern hinwegnehmen, und die kaisertreuen, katholischen Oesterreicher zu gemeinsamem Streite wider die Gegner von Thron und Altar aufrütteln.

Es ist ja doch überall derselbe Gegner, ob er sich nun in diesem oder jenem Pelze verummummt hat, es ist der alte Feind — der Liberalismus.

Die süßlichen Masken Oesterreichs aber leiden insbesondere unter der brutalen Anwendung der Macht seitens der dortigen Vertreter des Liberalismus, die, indem sie dem slavischen Volke seine Schulen, seine Bildungsmittel, seine Muttersprache nehmen, gewiß sind, ihm auch die Liebe zum Vaterlande, zur Heimat, zum Glauben seiner Väter in wohlüberlegter Absicht zu rauben. Dem wollen wir aber nicht müßig zusehen!

Wir wollen zu Hilfe eilen jenen wackeren Kämpfern für Oesterreich, für ihre Nationalität, für ihren Glauben! Wir wollen helfen zusammen zu sitzen, alle jene Elemente, welche im Kampfe für die hehren Ideale des Glaubens und des Vaterlandes die Pflicht haben, zusammen zu stehen und zusammen zu kämpfen.

Und ist die Schaar der Feinde groß, ist ihre Macht gewaltig, so ist unser Muth ungebrochen und unsere Waffen sind scharf. Für Oesterreich und für ein katholisches, gerechtes Oesterreich wollen wir sie schwingen, und Gott wird uns beistehen.

Ausgestattet mit dem Segen des heiligen Vaters, trat die „Reichspost“ vor Monatsfrist in die Reihen der Kämpfer für Wahrheit und Recht, möge sie Verständniß und Kampfgenossen finden, dort, wo Lüge und Gewalt im volksfreundlichen Bunde herrschen!

Da aber ein Tagblatt seiner Aufgabe nur gerecht werden kann, wenn es durch Abonnement, Verbreitung und energische Propaganda unterstützt wird, so ersuchen wir Guer P. T. die „Reichspost“, die sich ja der Unterstützung und Theilnahme Ihrer Herren Abgeordneten schon erfreut, in Berücksichtigung obiger Ausführungen kräftigst fördern und unterstützen zu wollen.

**Die „Reichspost“ erscheint täglich mit Ausnahme der Sonn- und Feiertage
und kostet inclusive Versendung:**

Ganzjährig 16 fl. — Vierteljährig 4 fl. 10 kr.

Monatlich 1 fl. 40 kr.

**Redaction und Administration
Wien VIII.**

Josefstädterstrasse Nr. 14.

Št. 780/94

Gorici dne 26. febr. 1894.

Okrožnica

vsem županstvom poknežene grofije Goriške in Gradiške.

Naznanja se županstvom vseh vinorodnih občin, da imata oba oddelka deželne kmetijske šole v Gorici na razpolago kolikor sajenic (bilf), toliko kolči ameriškanskih, za trtno uš odpornih trt in sicer:

a) italijanski oddelek: 3800 kolči in 3500 sajenic Riparije typo. — 4650 kolči in 800 sajenic Solonis in 2600 kolči Rupestris. Sajenice so izgojene iz semena, katero je šola prejela neposrednje iz zanesljivega zavoda v Parizu;

b) slovenski oddelek: 19000 kolči in 2800 sajenic Riparije typo, 300 kolči in 2100 sajenic Solonis s Cordifolio, 200 kolči Rupestris, 1400 sajenic francoske Rupestris in 250 Rupestris typo.

Opazuje se, da trtam Riparije in Rupestrisa ugajajo bolj suha, gorata tla, Solonis uspeva pa tudi v vlažnih zemljiščih, da le niso prav močvirna.

Zgorej navedene sajenice in kolči se v malih deležih po 100, 200, 300 in k večjemu 400 komadov od dajo trtorejcem, in sicer imajo prednost razumni, mali posestniki — po naslednjih cenah:

kolči po 50 kr. sto komadov — sajenice enoletne po 1 gld. sto komadov — sajenice enoletne po 2 gld. sto komadov.

Kupno ceno je koj plačati pri prejemu trt.

Povabljeno je slavno županstvo, naj to po navadnem načinu razglasi v vseh občinah svoje županije z dostavkom, da se je tistim, kateri želé dobiti kaj sajenic ali kolči, oglasiti pri županstvu vsaj do 15. marca t. l.

V naslednjih treh dneh bo županstvo nabrane oglase poslalo deželnemu odboru, kateri bo potem izvršil razdelitev po svojem spoznanji.

Deželni odbor
deželni glavar
Coronini.

Dr. Priks župan Dunajski, umrl je od kapi v se-
selej družbi, na kolodvoru v Rekawinklu pri Dunaju.

„Mir“ je ime listu, ki izhaja trikrat na mesec v
Celovcu, kateremu je geslo „Vsakemu svoje!“ — Slovenci!
Ne udajmo se!“ in mi ga priporočamo vsem onim, ki radi
mного čitajo in tudi list ne stane več, nego gola d v a
gld. za vse leto.

O tem listu se lahko vsakdo prepriča, o požrto-
valnosti izdaviteljev in, kako neutrudljivo brani pra-
vice koroških Slovencev.

List napada se od mnogih strani. Nemci in tudi
Slovani, mu nasprotujejo in grenijo njega obstoj, akoprem
je list povsem pošten.

Kako neplemenite je orožje, katero „nasprotniki in
nepošteni časnikarji“ vporablja v doseg svojega ne-
poštenega namena, razvidno je iz izjave, ko je pri-
nesla zadnja številka Mira. Ta se glasi:

„Nemško-liberalni in poljski listi razširjajo v br-
zovajnih poročilih iz Levova tendenciozno vest, da so
se v letnem poročilu „Slavjanskega dobrodelnega društva
v Petrogradu“ javno povdarjale velike zasluge, katere
sem si baje jaz (!) pridobil za razširjanje pravoslavne
(razkolniške ruske) vere in da se moje delovanje v tem
smislu ne omeja samo na Koroško, da sega tudi daleč
na okoli v druge dežele. V priznanje za to — tako
pišejo omenjeni listi — mi je priznalo imenovano dru-
stvo zdatno podporo v ruskih rubljah.

Takim poročilom nasproti izjavljam, da je ta vest
grda laž in zlobno obrekovanje. Kot katoli-
škemu duhovniku in zvestemu sinu sv. katoliške cerkve
mi ni prišlo nikdar na misel, da bi zagovarjal pravo-
slavje ali ga celo razširjal. Tudi nisem bil nikdar v
zvezi s „Slavjanskim dobrodelnim društvom v Petro-
gradu“ ter nisem nikoli tam podpore iskal ali celo od
njega kaj prejel. Ako bi pa bilo res, da se je moje
ime v poročilu tega društva imenovalo, tedaj se je zgo-
dilo to brez moje vednosti in je prej ko ne nekdo
moje ime zlorabil in društvo osleparil. Cela ta zadeva
se mi zdi dobro premišljena in jako spretno osnovana
komedija, po kateri bi me radi spravili ob zaupanje v
višjih cerkvenih in posvetnih krogih. Slutim, od kod
vsa ta komedija, ravno o tem času izvira in kam meri.
Storil sem potrebne korake in si bom na vso moč pri-
zadeval, da pridem tej — zdi se mi zvito dogovorjeni
in najbržeje nalašč naročeni spletki na sled. Toliko za
danes v svojo obrambo.

V Celovcu, dne 15. svečana 1894.

Gregor Einspieler,

župnik v Podkloštru in deželni poslanec.

Čestitim čitateljem prepuščamo sodbo tega neple-
menitega postopanja Nemcev, oziroma z vlado združe-
nih bratov.

Brez izjeme. — O surovosti in načinu, s kojima u-
driha danes tako, jutre onako, naša Soča, hočemo sedaj
omeniti. V števil. 4. t. l. tuk. Primorca beremo to-le. „Pred-
zadnja „Soča“ je sumničila na prav neplemeniti način,
katoliško prepričanje, nekaterih dunajskih vseučilišni-
kov, kateri so si hoteli osnovati katoliško društvo
„Danica“. Katoliška (?) „Soča“ je zavihala svoj nos
pred vsem katoliškim svetom in vender hoče biti po
vsej sili „katoliška“. Iz tega je razvidno, da ni-
samo jedini, katere napada na tako neplemeniti in
surov način, ampak tudi druge istotako, naj si bodo
ti, kojega si bilo stanu. Mi pričakujemo in to vsled ob-
ljube za dnjo besedo od tega lista in sicer za to, da
bode i nam možno zaključiti neprijetno polemizovanje.
O tem bodi, naša zadnja beseda!

Upravišтво „Goriškega Vestnika“ je nas naprosilo
priti v okom nerednemu razpošiljanju zadnje številke
na naslov svojih čest. naročnikov, v koje razpošiljanje
se je bila nam vtihotapila pomota u število naših zu-
nanjih naročnikov. Ako kdo ni prijel lista ob svojem
času, in ako je še kateri naročnik, ki ga ni prijel, naj
blagovoli reklamirati poštarским potem. Reklamacije
ni treba kolekovati in zato, naj se na zunanjo stran
lista zabeleži beseda:

„Reklamacija“, ker hočemo odstraniti napako in
vstreci svojim čest. naročnikom, kakor nam vele-
va dolžnost.

Letno poročilo bilanc rojanskega posojilnega in
konsumnega društva vpisane zadruge z omejenim po-
roštvom v Rojano pri Trstu.

Za upravno leto 1893. Kakor kažejo sklepi raču-
nov je delovanje „Posojilnega in konsumnega društva“
v letu 1893 zdatno napredovalo. — Promet je znašal
leta 1893 gld. 81.638.89 torej za 43.700 gld. več nego
leta 1892. — Koncem leta 1892 je znašalo število za-
družnikov 188 — Koncem leta 1893 je znašalo število
zadružnikov 198. — Na deležih in obrokih se je do
31. decembra 1893 vplačalo vkupe gld. 8532.83. —
Število vplačanih deležev znaša koncem 1893 leta 214
ali gld. 6420 — Obroki na deleže znašajo gld. 1032.96.

Čisti dobiček znaša glasom računa o dobičku in
zgubi gld. 851'97, torej je isti za gld. 463.62 večji
nego l. 1892.

Društvo ima v Rojano pri Trstu poleg cerkve
lastno „Društveno krčmo“, v ulici Belvedere št. 3
svojo „Prodajalnico jestvin“, bogato založeno z raznim
kolonijalnim blagom, v Rojano pa lastno „Mesnico“. Vse
tri so javne ter pristopne tudi neudom.

Prazniki raznih narodov. — Na podlagi najno-
vejše statistike obhaja notranja Rusija največ prazni-
kov in sicer jih ima 98, torej jej ostane delavnih dnij
v letu 267. Druge države pa glede števila delavnih dnij
se vrste tako-le: Kanada ima 270, Šotlandija 276, Anglija
278, Portugalsko 283, Rusko - Poljska 288, Španjska
290, Avstrija 295, Italija 298, Bavarska 300, Belgija
300, Saska, Finlandija in Francoska po 302, Švica,
Norveška in Danska po 303, Pruska in Irlandija po 305,
severna Amerika 306, največ jih ima pa Holandija,
ki šteje 308 delavnih dnij, to je, 52 nedelj in 2 praznika.

Listnica uredništva. — Gosp. F. P. v K. Srčna hvala!
Za danes prepisno. Vsekakor je neogibno potrebno dopis nekoliko
pristriči, ker drugače bi prišlo do „Nesloge“. Ste razumeli?

v Gorici dne 19. februarja 1894.

Št. 830
1894

Razpisana prebenda.

Ena izpraznjena prebenda ustanovitve za ple-
menite gospé poknežene grofije goriške in gradiške se
s tem razpisuje z opazko, da imajo prosilke podati
svoje dotične vloge v šestih tednih podpisane-
mu dežel-
nemu odboru.

V ta namen naj dokažejo:

1. da imajo najmanje 18 let;
2. da so vboge;
3. vrsto njihovega plemenitstva in, ali spadajo med
plemenite rodbine tukajšnje grofije;
4. da so lepega zadržanja;
5. stan in premoženje njihovih starišev, pa kake za-
sluge imajo oni za državo;
6. število sester, ali vživa uže katera izmej njih ali
prosilka sama, kako prebendo, ali drugo pomoč.

Deželni odbor
deželni glavar

Izurjen tergovec sê steklenim, porcelanskim, lon-
čenem in drugim blagom enake vrste, kateri si je pri-
hranil okoli 500 gld, bi rad udobil

sodruqa,

ki bi imel tudi enaki znesek na razpolago in pričel
ž njim v tem mestu omenjeno trgovino. Kdor želi
več poizvedeti, naj se obrne na upravišтво „Sloge“.

Pavlin Edvard
prej
Karolina Riessner in sin
v Nunski ulici št. 10.
V zalogi ima razne umetne cvetice, na-
grobne vence, mrtvaške obleke za otroke,
rakve (truge), trakove, voščene sveče itd
Postreže vedno pomogočih cenah.

Peter Drašček

v Stolni ulici št. 2 ima bogato založeno štacuno jest-
vin ter poleg tega prodaja tudi razno tabačno blago.
Skrbi, da postreže se svežim blagom. (On prodaja tudi
naš list).

Ivan Dekleva
veletržec z vinom v Gorici
ima v svojih založnicah vedno na izbiro v-
sakovrstna domača vina, bela in črna istri-
janska ter bela dalmatinska. — Prodaja na
debelo.

Anton Obidič
čevjar v Semeniški ulici št. 4. se proporoči
Slovincem v mestu in okolici za blagohotna
naročila.

ANDREJ ČERMELJ
na trgu Koren št. 10
ima prodajalnico jestvilnega blaga,
postreže po ceni in dobro.
Slovenski rojaki ne pozabite nanj in
obišcite ga, ko kaj rabite!

Cej Ivan,
gostilničar v ulici Ascoli toči vedno
jako dobra domača vina. Postrežba
točna in cena primerna.

Najboljše ure sveta
so naše
Originalne - švicarske - gold in-remontoir
ZEPNE URE
Z NAJBOLJŠIM MAGNETIČNIM NIKLOM.
Teh na sekundo uredjenih ur ne morejo razločevati radi
krasne izpeljave od pravih zlatih ur še celo veščaki. Krasni o-
krovi ohranijo vedno slinčnost zlata, in mi zagotovimo pravičen
tek pisмено za vsako uro 3 leta.
Cena eni uri je 6 gld.
Goldin z dvema plaščema ankre remontoir ure z urezki 8
gld. Najhne priljubljene goldin ženske ure z enim plaščem gld. 7 50
z dvema plaščema gld. 8 50. Vsaka ura z goldin-verižico. Moške goldin-ve-
rižice, upodobitev (uredba) zlata gld. 1. Ženske goldin-verižice
gld. 1.50. Prave goldin-dvakrat oklepne verižice z medalijonom (taščico)
gld. 2. Naše gold in ure je kupilo radi zanesljivosti (varnosti) mnogo urad-
nikov avstro-ogrske države in so za zdravnike, profesorje, gozdarje, duhovnike,
uradnike na železnici, zemljemerce, posestnike, rudnike i. t. d. nepremagljive,
Dobi se jih samo pri vže 26 let obstoječem I. Österr.-ung.
CENTRAL-GOLDIN-UHREN-DEPOT RIX
Wien 2/II.

Novič Franc,
krojač v ulici sv. Klare št. 6 izvršuje razna naročena
dela in prodaja narejeno obleko po jako zmernih cenah.

Vidic Anton
pek na Kornu (na voglu poleg gostilne pri Rajhu) pri-
poroči svojo pekarno občinstvu in postreže po jako
zmernih cenah se svežim kruhom.

Ivan Reja
krémar „Alla Colomba“ ob velikej vojašnici,
na desnem voglu v ulico Morelli, toči do-
mača vina in ima Domačo Kuhinjo.
Cene prav zmerne.

Simon Rožanc,
krojač v Vrtni ulici (Via giardino) št. 12 priporoči
se slavnemu občinstvu za razna v njegovo stroko spa-
dajoča dela.

Cijan Ivan,
krojač v Nunski ulici, št. 13, vreden je tudi podpore
vsih Slovencev, ker izdeluje natančno in po primernih
cenah

Zaloga Vrhniskega piva
pod vodstvom Joška Rovana v Raba-
tišci št. 18. prodaja pivo v sodčkih
in steklenicah. Ne boji se konkurence
ne glede cen in ne glede dobrote
piva. Steklenice so napolnjene že v
pivovarni na Vrhniki, za kar se rabi
le dobro uležano pivo.

Bajt Ivan
krojač na Placuti št. 31
priporoča se slavnemu ob-
činstvu, še posebej velečastiti duhovščini
v blagovoljno podporo.

Novič Josip
krojač v Gosposki ulici št. 14, se priporoča vsemu ob-
činstvu. Izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela
jako natančno in po primernih cenah.

Saunig & Dekleva
v Nunski ulici št. 16.
Edina slovenska zaloga biciklov
(biciklov) in raznih šivalnih strojev in
lovskih pušk. Sprejemata v popravo
dvokolesa in vse druge stroje. Pro-
dajata in izvršujeta vsa dela gotovo
ceneje nego naši nasprotniki; zato podpirajmo nja!

Karol Drašček,
pek na bregu Korna št. 4 ima vsak dan dvakrat svež
kruh. Podružnico ima tudi v Semeniški ulici. Njegov
kruh je po primerno nizkih cenah in vedno zdrava jed.
Kdor hoče pošlje mu ga tudi v stanovanje.

Gostilna „Kikeriki“
v Nunski ulici, lastnina Štefana Kofola, toči
jako izvrstna domača vina. Dobe se tudi
vsak čas gorke in mrzle jedi. Cene zmerne,
postrežba snažna in primerna.

G. Likar
v Semeniški ulici h. št. 10
prodaja šolske in mašne knjige, sv. podobe,
tiskovine za duhovnije in županije, papir in
vsakovrstne šolske in pisarske potrebščine
po najnižjih cenah.